

พระธาตุนาค

โบราณสถานประกอบไปด้วยพระธาตุนาคเป็นศาสนสถานเนื่องในศาสนาพุทธในสมัยทวารวดี โดยลักษณะฐานอิฐสี่เหลี่ยมยกเก็จมีบันไดทางขึ้นทั้งสี่ด้าน ก่อด้วยอิฐขนาดใหญ่แบบอิฐที่พบในโบราณสถานสมัยทวารวดี ไม่สอปูน ด้านบนเป็นฐานแปดเหลี่ยม เป็นเจดีย์แบบสมัยอยุธยาซ้อนทับและมีหลักฐานว่าบูรณะใหม่ในสมัยรัตนโกสินทร์ รวมความสูงปัจจุบันสูง ๑๕ เมตร มีขนาดกว้าง ๑๖ เมตร

ลักษณะของพระธาตุนาคจากการขุดแต่งของกรมศิลปากรพบว่า ก่อนที่จะเป็นองค์สถูปเจดีย์ ได้พบฐานเดิมซึ่งลึกลงไปจากสถานสถูปเจดีย์ในปัจจุบันอีกชั้นหนึ่ง ก่อด้วยอิฐมีผังคล้ายรูปกากบาท แต่มีการยอมมุม ที่ตรงปลายของแต่ละด้านที่ยื่นออกไปมีความสูงจากพื้นล่างขึ้นมาประมาณ ๑ เมตรเศษ ต่อจากนั้นจึงเป็นฐานที่บูรณะขึ้นใหม่จากลักษณะที่เป็นกองอิฐธรรมดาตามรอยเดิมในลักษณะของฐานเขียง ผังแปดเหลี่ยมซ้อนกันสามชั้น และอีกชั้นที่สี่มีความสูงมากกว่าทุกชั้นแต่ทำส่วนบนสอบเข้าเล็กน้อย จากนั้นทำตอนบนเหนือขึ้นไปผายออกเล็กน้อย ทำส่วนบนสอบเข้าหาจุดศูนย์กลางโดยการก่ออิฐลดหลั่นเป็นชั้นบันไดขึ้นไปตอนบน แล้วจึงเป็นองค์ระฆังแปดเหลี่ยม ทรงอวบอ้วนสอบเข้าตอนปลายเล็กน้อยจากองค์ระฆังขึ้นไปซำรดแต่ถูกบูรณะขึ้นใหม่[๑]

จากการขุดค้นทางโบราณคดี ทำให้กำหนดอายุพระธาตุนาคไว้ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖ ฐานของเจดีย์ขุดพบใบเสมาสลักเป็นภาพเล่าเรื่องเกี่ยวกับพุทธประวัติปักไว้ที่ฐาน โดยมีเสมาหินทรายแผ่นหนึ่ง พบระหว่างการขุดแต่งองค์พระธาตุนาคห่างไป ๑๑ เมตร ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอยู่ในลักษณะที่คว่ำหน้าหันส่วยอดของปลายใบเสมาเข้าสู่องค์เจดีย์ ในความลึกจากระดับดินเดิมประมาณ ๓๐ เซนติเมตร จากการศึกษาลักษณะประติมากรรมของภาพสลัก แปลความได้ว่าเป็นภาพสลักเล่าเรื่องมหาเวศชาดก กำหนดอายุได้ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ เช่นเดียวกับการกำหนดอายุของใบเสมาที่เมืองฟ้าแดดสงยาง

พระธาตุนาคตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ ๗ บ้านเสมา ตำบลหนองแปน อำเภอภูกามยาว จังหวัดกาฬสินธุ์ พระธาตุนาคหรือพระธาตุนาคใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอภูกามยาว จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดในเมืองฟ้าแดดสงยาง เป็นหนึ่งในโบราณสถานที่ยังพบในเขตเมืองฟ้าแดดสงยาง ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่มีการขุดค้นพบหลักฐานต่างๆ มากมาย เป็นพระธาตุนาคบ้านคูเมืองและเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีการสร้างขึ้นในสมัยทวารวดีได้สร้างขึ้นในราวปีพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ ภาพสลักบนใบเสมาของชุมชนโบราณทวารวดีฟ้าแดดสงยาง ถือเป็น

สถาปัตยกรรมที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งที่สูงขึ้น แต่เสมาที่พบในเมืองโบราณฟ้าแดดสงยางนั้น พบทั้งที่ปักเป็นเขตโดยทั่วไป แต่ละแห่งมีจำ นวนมากมีใช้จำ กัดแหวดวงเฉพาะที่พระอุโบสถแต่อย่างเดียว แต่มีการปักรอบวิหารและรอบเจดีย์ เช่น ที่พระธาตุยาคุเป็นต้น พระธาตุยาคุหรือพระธาตุใหญ่นี้ ชาวตำบลหนองแปน เชื่อกันว่าเป็นเจดีย์ที่บรรจุอัฐิของพระมหาเถระชั้นผู้ใหญ่ที่ละสังขารไปแล้วจึงได้สร้างเจดีย์เพื่อนำอัฐิของพระมหาเถระเหล่านั้นมาบรรจุไว้ที่พระธาตุยาคุแห่งนี้ เพื่อเป็นการบูชาคุณความดีของพระมหาเถระที่เชื่อกันว่าเป็นพระสุปฏิปันโน ความเชื่อในการบูชาพระธาตุยาคุของชาวตำบลหนองแปนและชุมชนใกล้เคียง ต่างก็มีแนวความคิดความเชื่อในการบูชาพระธาตุที่แตกต่างกันไปบางคนบูชาพระธาตุเพื่อขอพร บางคนบูชาพระธาตุเพื่อบนบาน บวงสรวงให้ประสบความสำเร็จบางคนบูชาพระธาตุด้วยความเลื่อมใสศรัทธาเพื่อระลึกถึงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังนั้น แนวคิดการบูชา สักการะพระธาตุยาคุ จึงมีความแตกต่างกันอันนำมาซึ่งปัญหาที่ว่า เราควรบูชาต่อเจดีย์สถานอย่างไร ทั้งในแง่อามิสบูชา และปฏิบัติบูชาที่เป็นการบูชาที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา ไม่ใช่เป็นการบูชาบนบาน บวงสรวงตามหลักทางไสยศาสตร์

หนองเรือ สาธารณะ

พื้นที่ตั้ง

พื้นที่ขนาด ๓๖๘ ไร่ (พื้นดิน ๑๓๘ / พื้นน้ำ ๒๓๐ ไร่) มีลำน้ำปาวไหลผ่านทางทิศเหนือ เป็นแหล่งน้ำ และป่าสาธารณะที่หล่อเลี้ยงชีวิตและพื้นที่เกษตรของชาวมลลาไสย มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ความสำคัญ

ในอดีต หนองเรือเป็นจุดจอดเรือกระแซง บรรดาพ่อค้าข้าวแฉะพักค้างแรม ก่อนมุ่งหน้าล่องเรือตามลำน้ำปาวสู่แม่น้ำชีที่ท่าสะแบง (จังหวัดร้อยเอ็ด) และต่อไปจนถึงจังหวัดอุบลราชธานี

หนองเรือประกอบด้วย “แหล่งน้ำ” และ “ป่าโคก” ซึ่งหนองเรือเป็นแหล่งทรัพยากร เป็นเสมือน “Super Market” เป็นแหล่งกำเนิด ที่อยู่อาศัย แหล่งอาหารตามฤดูกาล พืชสมุนไพรรักษาโรค พันธุ์ไม้ที่ใช้สร้างที่อยู่อาศัย และเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรม

หนองเรือเป็นแหล่งน้ำที่หล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตร ซึ่งช่วยให้ชาวมลลาไสยได้ดำรงวิถีเกษตรกรรม ทำนา ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ อันเป็นวัฒนธรรม อาชีพ และฐานเศรษฐกิจหลักของท้องถิ่นมาจนปัจจุบัน

การพัฒนาพื้นที่หนองเรือทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นพื้นที่เป้าหมาย (LANDMARK) ด้านการท่องเที่ยวของอำเภอมลลาไสย ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจของชุมชน

